

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdu a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **Zelený Sport Defence s.r.o.**, se sídlem Slatina 116, zastoupen MUDr. Mgr. Ivanem Langerem, advokátem se sídlem Purkyňova 2, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**, se sídlem Na Františku 32, Praha 1, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 2. 2021, č. j. 9 A 48/2018 – 98,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobce domáhá zrušení rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 2. 2021, č. j. 9 A 48/2018 – 98, kterým městský soud zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu ze dne 9. 11. 2017, č. j. MPO 42262/16/10200/01000. Tímto rozhodnutím ministr průmyslu a obchodu zamítl žalobcův rozklad a potvrdil rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 1. 2017, č. j. MPO 42262/2016, kterým žalovaný žalobci neudělil licenci k transferu vojenského materiálu do zahraničí (do Francie) podle § 18 písm. c) ve spojení s § 22e odst. 1 zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 38/1994 Sb.“).

[2] Ze správního spisu vyplynulo, že žalovaný v prvostupňovém rozhodnutí vycházel z nesouhlasného závazného stanoviska Ministerstva vnitra, podle kterého žalobce neposkytuje dostatečnou záruku, že nedojde k ohrožení veřejného pořádku, bezpečnosti a ochrany obyvatelstva, resp. ke vzniku značného prostoru pro kriminální činnost, k

vytváření podmínek pro přechod zbraní do nelegální sféry, a tím i ke vzniku nebo podpoře podmínek pro páčání trestné činnosti, a to i ve formě organizovaného zločinu, podmínek pro vyzbrojování teroristických a jiných kriminálních skupin. Ministerstvo vnitra uvedlo, že žalobce je personálně propojen se společnostmi ZELENÝ SPORT s.r.o. (dále jen „ZELENÝ SPORT“) a MULTIAGRO v.o.s. Slatina (dále jen „MULTIAGRO“) prostřednictvím bývalého jednatele žalobce, Martina Rudolfa, jeho manželky Zdeňky Rudolfové a jejich syna M. R. mladšího; tyto subjekty mají navíc stejné sídlo a společnosti MULTIAGRO a ZELENÝ SPORT sdílí i stejný sklad zbraní. Od 2. 2. 2015 probíhala u těchto společností kontrola Ředitelství pro zbraně a bezpečnostní materiál Policejního prezidia PČR, která odhalila několik nedostatků při evidenci zbraní a výbušnin a jejich skladování. Při kontrole byl mj. v areálu, v němž byly zbraně skladovány, nalezen neevidovaný protiletadlový dvojkanón, který byl v průběhu kontroly protiprávně znehodnocen. Proti bývalému jednateři žalobce, Martinu Rudolfovi, byla vedena trestní stíhání za spáchání trestných činů nedovoleného ozbrojování a provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence. Národní protidrogová centrála PČR navíc při prohlídce jiných prostor zajistila v majetku osoby obviněné v jiném trestním řízení 6 samopalů, na jejichž ramenních opěrkách se nacházela výrobní čísla samopalů, které byly předmětem dříve prováděného obchodu společnosti ZELENÝ SPORT. Žalovaný ve svém rozhodnutí odkázal na uvedené skutečnosti a žádost o vydání licence zamítl.

[3] Zmiňovaným rozhodnutím ze dne 9. 11. 2017, č. j. MPO 42262/16/10200/01000, ministr průmyslu a obchodu zamítl rozklad žalobce a potvrdil rozhodnutí žalovaného. Uvedl, že námitky uplatněné v rozkladu směřovaly proti závaznému stanovisku Ministerstva vnitra. Proto si vyžádal dle § 149 odst. 5 (nyní odst. 7) správního řádu závazné stanovisko ministra vnitra. Ministr vnitra závazným stanoviskem ze dne 1. 9. 2017, č. j. MV-87296-3/SO-2017, potvrdil předcházející negativní závazné stanovisko Ministerstva vnitra. Připustil, že bylo trestní stíhání Martina Rudolfa ve věci trestného činu provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence zastaveno a že věc, o níž se vedlo trestní řízení ohledně obvinění z trestného činu nedovoleného ozbrojování, byla postoupena Obvodnímu báňskému úřadu pro území krajů Královéhradeckého a Pardubického (dále též „báňský úřad“) k řízení o spáchání správního deliktu, resp. přestupku (od 1. 7. 2017 již právní řád mezi přestupky a tzv. jinými správními delikty nerozlišuje; pro lepší srozumitelnost bude v tomto rozsudku používán aktuální termín přestupek) – připomněl však, že u druhého z uvedených trestních řízení doposud nebylo rozhodnuto o stížnosti státní yně. Přesto však dospěl k závěru, že argumentace Ministerstva vnitra v závazném stanovisku odůvodňovala obavu, že v případě vydání licence k provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem žalobcem by narušování či ohrožování veřejného pořádku a bezpečnosti pokračovalo.

II. Řízení před městským soudem

[4] Proti rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu podal žalobce žalobu, v níž namítal především, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, zpochybňoval relevanci personálního propojení společností ZELENÝ SPORT, MULTIAGRO a žalobce a poukazoval na skutečnost, že v době řízení nebyla žádná z těchto společností pravomocně odsouzena za trestný čin či uznána vinnou spácháním přestupku. Žalobce

pokračování

vznesl i další žalobní body, které však nejsou pro posouzení kasační stížnosti s ohledem na jejich obsah relevantní.

II.a. První rozsudek městského soudu (ze dne 13. 12. 2019, č. j. 9 A 48/2018 – 39)

[5] Městský soud nejprve rozsudkem ze dne 13. 12. 2019, č. j. 9 A 48/2018 – 39, napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a vycházelo ze skutkového stavu, který neměl oporu ve spise. Většinu napadeného rozhodnutí tvoří rozsáhlé citace závazného stanoviska ministra vnitra, aniž by se ministr průmyslu a obchodu vyjádřil k rozkladovým námitkám. Ministr průmyslu a obchodu měl důvody pro neudělení licence zapracovat do odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Prostá citace významných částí závazného stanoviska nestačí, neboť mělo být vydáno rozhodnutí nejen na základě podkladů dodaných od dotčených orgánů, ale také na základě námitek uplatněných žalobcem. Jinak by postrádalo smysl, že má ministr průmyslu a obchodu pravomoc rozhodovat na základě závazných stanovisek, protože by zcela postačovalo, kdyby závazné stanovisko bylo zároveň konečným rozhodnutím ve věci samé. Účelem závazných stanovisek je získat odborné podklady od dotčených orgánů, které mají v dané věci kompetenci. Tím mají být sladěny veřejné zájmy podstatné pro konečné správní rozhodnutí.

[6] Napadené rozhodnutí bylo navíc založeno na zjištění skutkového stavu, které nemělo oporu ve správním spise. Ministr průmyslu a obchodu totiž nijak nereagoval na to, že před vydáním napadeného rozhodnutí byla obě trestní řízení vedená s Martinem Rudolfem skončena, a to zastavením trestního stíhání v jednom případě a postoupením věci báňskému úřadu k řízení o přestupku v případě druhém. Stížnost státního zástupce byla v obou případech zamítnuta ještě před vydáním rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu.

[7] Žalovaný proti tomuto rozsudku brojil kasační stížností. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 30. 4. 2020, č. j. 5 As 25/2020 – 33, napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. Podobně jako v ostatních souvisejících věcech, kde žalovaný podal kasační stížnost proti obdobným rozsudkům městského soudu, jimiž byla zrušena obdobná rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu ze dne 9. 11. 2017 (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2020, č. j. 4 As 26/2020 – 39, ze dne 27. 5. 2020, č. j. 2 As 27/2020 – 42, či ze dne 6. 8. 2020, č. j. 5 As 26/2020 - 43), dospěl totiž k závěru, že v případě vydání negativního závazného stanoviska a jeho následného potvrzení ministru průmyslu a obchodu nezbývalo než rozklad zamítnout (resp. žalovanému nezbývalo než zamítnout žádost o udělení licence). Ministr průmyslu a obchodu tedy nepochybil, když v odůvodnění rozhodnutí o rozkladu v podstatě jen citoval potvrzující závazné stanovisko ministra vnitra. Bylo by nadbytečné, aby ministr průmyslu a obchodu v rozhodnutí o rozkladu zaujímal vlastní stanovisko k tomu, jak rozkladové námitky směřující proti obsahu závazného stanoviska dotčeného orgánu posoudil nadřízený orgán, tj. ministr vnitra. Nejvyšší správní soud uzavřel, že rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu prostřednictvím citace příslušných částí potvrzujícího závazného stanoviska ministra vnitra přiměřeně reagovalo na rozkladové námitky uplatněné žalobcem, a proto nemůže být považováno za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

[8] Městský soud navíc nesprávně postupoval podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., když zrušil žalobou napadené rozhodnutí bez jednání také proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění. Obsah správního spisu totiž korespondoval s žalobou napadeným rozhodnutím, avšak žalobce zpochybnil správnost skutkových zjištění žalovaného (dotčeného orgánu) a navrhl provedení důkazů, jimiž je chtěl vyvrátit. Co se týče zamítnutí stížnosti státní zástupkyně proti usnesení Okresního soudu v Ústí nad Orlicí, kterým byla věc postoupena ke správnímu řízení, Nejvyšší správní soud upozornil, že toto zamítavé usnesení nadřízeného soudu nebylo založeno ve správním spise, a pokud tedy z něj městský soud vycházel, měl jej provést k důkazu.

II.b. Druhý rozsudek městského soudu (ze dne 3. 2. 2021, č. j. 9 A 48/2018 – 98)

[9] Městský soud, vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, znovu přezkoumal napadené rozhodnutí a žalobu rozsudkem ze dne 3. 2. 2021, č. j. 9 A 48/2018 – 98, jako nedůvodnou zamítl.

[10] Při jednání městský soud provedl dokazování mj. těmito listinami: usnesením Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 13. 4. 2017, č. j. 2 T 59/2017 – 577, kterým bylo rozhodnuto, že se trestní věc obviněného Martina Rudolfa, stíhaného pro skutek, jímž měl dle obžaloby spáchat trestný čin nedovoleného ozbrojování, postupuje zmiňovanému báňskému úřadu, a usnesením Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 26. 7. 2017, č. j. 14 To 139/2017 – 600, kterým byla zamítnuta stížnost státní zástupkyně proti uvedenému usnesení Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 13. 4. 2017, č. j. 2 T 59/2017 – 577. Městský soud neprovedl dokazování rozhodnutím báňského úřadu ve věci přestupku nedovoleného ozbrojování, jehož se měl dopustit Martin Rudolf, neboť shledal navržený důkaz nadbytečným, když v dané věci byl skutkový stav dostatečně zjištěn pro to, aby mohl soud o žalobě rozhodnout i bez provedení tohoto důkazu.

[11] Městský soud konstatoval, že předmětem závazných stanovisek dotčeného orgánu byly faktické okolnosti jednání žalobce při nakládání s vojenským materiálem, a to bez ohledu na to, zda jednání naplnilo znaky trestného činu nebo přestupku. V souhrnu všech skutečností uvedených v obsáhlém závazném stanovisku Ministerstva vnitra a v přezkumném stanovisku ministra vnitra obстоjí závěr, že žalobce vzhledem ke svému propojení se společnostmi ZELENÝ SPORT a MULTIAGRO neskytá záruku, že jeho činností nedojde k ohrožení či narušení zákonem chráněných zájmů – veřejného pořádku, bezpečnosti a ochrany obyvatelstva. V tomto ohledu bylo podle městského soudu podstatné, že v závazných stanoviscích byly v době jejich vydání vzaty v potaz všechny relevantní okolnosti (předešlé i současné), které, nebyly-li zcela pod kontrolou žalobce, ve svém souhrnu představovaly riziko zakládající úvahu o ohrožení uvedených chráněných zájmů. Ministr vnitra založil přezkumné závazné stanovisko k neudělení licence na souhrnu všech skutečností ohledně propojených společností, nikoliv pouze na trestním stíhání Martina Rudolfa, a negativní závazné stanovisko tedy obстоjí i s ohledem na to, že trestní řízení skončila zastavením trestního stíhání, resp. postoupením věci k řízení o přestupku.

pokračování

III. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[12] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek městského soudu z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.

[13] Stěžovatel namítá, že závazné stanovisko Ministerstva vnitra je dle jeho názoru nezákonné a správní soudy jsou povinny přezkoumat jeho obsah. Městský soud dle stěžovatele nesprávně posoudil otázku rizika, které jednání stěžovatele představovalo. Nedoporučující závazné stanovisko nemůže obstát vzhledem ke skutkovému stavu, jelikož stěžovatel opakovaně uváděl, že trestní stíhání Martina Rudolfa není relevantní, neboť tato osoba není jeho statutárním orgánem, a že přihlédnutím k tomuto stíhání dochází k porušení presumpce nevin, přičemž tato argumentace se ukázala jako důvodná, neboť trestní stíhání bylo pravomocně zastaveno.

[14] Stěžovatel při jednání u městského soudu navrhoval jako důkaz rozhodnutí báňského úřadu ze dne 7. 12. 2017, sp. zn. SBS 37342/2017/OBÚ-09/1 a sp. zn. SBS 37342/2017/OBÚ-09/2, městský soud však tyto důkazy neprovedl. Tato rozhodnutí navazují na trestní stíhání Martina Rudolfa a ukládají společnostem MULTIAGRO a ZELENÝ SPORT každé pokutu ve výši 80 000 Kč za přestupek, jehož se dopustily tím, že z nedbalosti skladovaly výbušniny v prostorách nedopovídajících zákonným požadavkům, přičemž je však v těchto rozhodnutích uvedeno, že se jedná o první přestupek těchto společností, společnosti se aktivně podílely na odstranění nedostatků a nedošlo k žádné mimořádné události či dalšímu porušení předpisů.

[15] Podle stěžovatele zjištěný skutkový stav, ze kterého žalovaný (resp. dotčený orgán) i městský soud vycházel, nemá oporu ve spisu. V napadeném rozsudku městského soudu je uvedeno, že *„potvrzující závazné stanovisko vyšlo ze zjištění, že jednáním stěžovatelky a společnosti MULTIAGRO v.o.s. Slatina byly spáchány správní delikty dle zákona č. 119/200 Sb. [patrně míněn zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních) – pozn. NSS], což také potvrzuje skutečnost, že došlo k narušení veřejného pořádku“*. Ani jedna ze společností však nebyla v době rozhodování ministra průmyslu a obchodu pravomocně uznána vinnou spácháním trestného činu či přestupku. Správní orgán tedy vycházel z nesprávně zjištěného skutkového stavu a městský soud pochybil, pokud rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu kvůli tomuto pochybení nezrušil.

[16] Vzhledem k uvedenému stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[17] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odmítl, že by nesprávně zjistil skutkový stav či že by vycházel ze zjištění, že stěžovatel byl odsouzen za spáchání trestného činu nebo uznán vinným z přestupku. Podezření z porušování zákonných povinností bylo jedním z řady důvodů, pro které bylo nezbytné zamezit minimálně do řádného prošetření závažného pochybení na úseku nakládání se zbraněmi, střelivem a municí tomu, aby stěžovatel prováděl zahraniční obchod s tímto citlivým a nebezpečným materiálem. Žalovaný též zdůraznil, že stěžovatel v kasační stížnosti citoval pasáž týkající se spáchání přestupku společností MULTIAGRO, která se však v napadeném rozsudku vůbec nenachází. Městský soud naopak citoval závazná stanoviska, z nichž však nevyplývá, že by stěžovatel či společnosti MULTIAGRO či ZELENÝ SPORT byli uznáni vinnými ze

spáchání přestupků či trestných činů. Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatele zamítl.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[18] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná – a to přesto, že zdejší soud již jednou v této věci rozhodoval a že podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. je kasační stížnost nepřipustná proti rozhodnutí, „jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu“. Městský soud vydal napadený rozsudek poté, co byl Nejvyšším správním soudem ke kasační stížnosti žalovaného zrušen jeho předchozí rozsudek. Stěžovatel v kasační stížnosti sice nenamítá, že se městský soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, je však třeba zdůraznit, že v předcházejícím případě rozhodoval Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti žalovaného, nikoliv stěžovatele. Stěžovatel přitom v nyní posuzované kasační stížnosti uplatnil námitky, jimiž se Nejvyšší správní soud s ohledem na rozsah kasační stížnosti podané žalovaným nemohl v předcházejícím řízení zabývat. V takovém případě nelze kasační stížnost považovat za nepřipustnou z hlediska § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., neboť smyslem tohoto ustanovení je zajistit, aby se Nejvyšší správní soud nemusel znovu zabývat věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor na výklad hmotného práva závazný pro nižší soud vyslovil, a to za situace, kdy se nižší soud tímto právním názorem řídil (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05, č. 119/37 SbNU 519).

[19] Nejvyšší správní soud následně přezkoumal napadený rozsudek v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí městského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[20] Nejvyšší správní soud konstatuje, že mu napadlo více kasačních stížností stěžovatele podaných ve věcech týkajících se obdobných rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu, která stěžovatel původně napadl společnou žalobou, přičemž městský soud každou tuto věc vyloučil k samostatnému projednání. Jak již bylo konstatováno výše, městský soud nejprve napadená rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu zrušil a věci vrátil žalovanému k dalšímu řízení, následně však, na základě nového posouzení po zohlednění právního názoru, který v těchto věcech vyslovil Nejvyšší správní soud, žaloby zamítl. V jedné z těchto věcí, ve které žalovaný stěžovateli rovněž neudělil licenci k transferu vojenského materiálu do zahraničí, konkrétně do Tožské republiky, již Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že rozsudkem ze dne 4. 5. 2022, č. j. 5 As 74/2021 – 38, kasační stížnost stěžovatele zamítl, přičemž konstatoval:

„V prvé řadě je třeba uvést, že se Nejvyšší správní soud ztotožňuje s názorem zastávaným správními orgány a městským soudem ohledně propojení stěžovatelky se společnostmi ZELENÝ SPORT a MULTIAGRO. Jak upozornilo Ministerstvo vnitra, společníky společnosti

pokračování

MULTIAGRO jsou manželé Martin Rudolf a Zdeňka Rudolfová, jednatelem společnosti ZELENÝ SPORT byl od 2. 6. 1994 do 1. 6. 2016 Martin Rudolf a od 2. 6. 2016 Zdeňka Rudolfová. Stěžovatelka byla pod obchodním názvem Farma Úhřetice, s.r.o. v dubnu 2015 koupena manželi Rudolfovými a přejmenována na současný název (Zelený Sport Defence s.r.o.). Od 17. 4. 2015 byli jednatelem stěžovatelky Martin Rudolf a Zdeňka Rudolfová, od 2. 6. 2016 je jednatelkou jen druhá ze jmenovaných; i nadále však byl Martin Rudolf společníkem s 50 % obchodním podílem. Nejvyšší správní soud konstatuje, že pokud Martin Rudolf – zřejmě v reakci na své trestní stíhání – formálně opustil vedení společnosti, neznamená to, že na jejich běh nadále neměl vliv. Podle zdejšího soudu je z uvedeného zcela evidentní, že závažná pochybení ohledně skladování vojenského materiálu a nakládání s ním jsou přičitatelná některé z takto propojených společností a mohou vést k důvodným obavám z ohrožení chráněných zájmů i v případě zbylých propojených společností. I když tedy správní orgány veškeré nedostatky přičítaly společností ZELENÝ SPORT a MULTIAGRO, riziko ohrožení chráněných zájmů je vzhledem k personální provázanosti v podstatě stejné nebo srovnatelné též u stěžovatelky.

Nejvyšší správní soud předepisuje, že samotným smyslem relevantní právní regulace v posuzované věci, tedy především zákona č. 38/1994 Sb., je vyvažování svobody podnikání vyplývající z čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod na straně jedné a zájmu na předcházení možného ohrožení veřejného pořádku, bezpečnosti a ochrany obyvatel, zahraničně politických zájmů České republiky a její obrany na straně druhé. Důsledkem nedostatečné kontroly obchodu s vojenským materiálem může být mj. jeho prodej do nelegální sféry a s tím související ohrožení života, zdraví a majetku osob. Svoboda podnikání není absolutní, je nutno ji poměřovat ve vztahu k ostatním právům a chráněným zájmům, a proto je omezována zákonem v souladu s čl. 26 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

S ohledem na význam chráněných zájmů stojících na pomyslné míse vah proti svobodě podnikání je tato svoboda v oblasti týkající se vojenského materiálu a obchodu s ním výrazně omezována, což se odráží v přísné právní regulaci. (...)

(...) Ať už subjekt hodlá získat povolení k obchodování, nebo poté licenci ke konkrétnímu obchodnímu případu, je žalovaný coby rozhodující orgán vázán závaznými stanovisky Ministerstva vnitra, Ministerstva obrany a Ministerstva zahraničních věcí (§ 6 odst. 2 a § 16 odst. 1 zákona č. 38/1994 Sb.). Negativní závazné stanovisko, na jehož základě není možno vydat licenci či povolení (k tomu blíže srov. výše citovaný rozsudek č. j. 5 As 26/2020 - 43), může být odůvodněno i okolnostmi, které jsou pro subjekt podnikající v této oblasti takřka nepředvídatelné – Ministerstvo zahraničních věcí může například vydat negativní závazné stanovisko s ohledem na zahraničně politické zájmy České republiky.

Význam potřebné ochrany chráněných zájmů se odráží i v zákoně č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů, který stanoví přísné podmínky pro nabývání a držení zbraní kategorie A-C, mj. vyžaduje jejich registraci v centrálním registru zbraní, dokonce i jejich znehodnocení či zničení podléhá povolení ze strany Policie České republiky (§ 63 odst. 1 zákona o zbraních) a samotné znehodnocení či zničení může provést pouze osoba oprávněná k této činnosti, tedy především držitel zbrojní licence E. Obdobně přísná je také právní regulace činností spojených s výbušninami, tedy zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě“). Jak

u zbraní, tak u výbušnin je především patrná snaha zákonodárce zajistit, aby správní orgány měly přehled o tomto vysoce nebezpečném materiálu, o jeho osudu a o osobách, které s ním disponují.

Prismatem shora uvedeného je nutno nablížit i na nyní posuzovanou věc, kdy jde o neudělení licence ke konkrétnímu obchodnímu případu (...) s odkazem na § 18 písm. c) zákona č. 38/1994 Sb., podle něhož se licence neudělí, je-li to „odůvodněno zahraničně politickými nebo obchodními zájmy České republiky nebo ochranou veřejného pořádku, bezpečnosti a ochrany obyvatelstva“.

Především je třeba odmítnout náhled stěžovatelky, z jejíž argumentace v podstatě vyplývá, že pro posouzení rizika, který tento obchod představuje, je podstatný výsledek řízení o přestupcích a trestných činech souvisejících s výbušninami, zbraněmi a obchodování s tímto materiálem. Zákon č. 38/1994 Sb. nepodmiňuje vydání negativních závazných stanovisek pravomocným rozhodnutím o spáchání přestupku nebo trestného činu. Rozhodná je fakticita – tedy existence skutečností, které jsou způsobilé založit důvodné pochybnosti stran ohrožení chráněných zájmů, přičemž tyto pochybnosti se musí vztahovat k době, pro kterou má být licence poskytnuta (přiměřeně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2018, č. j. 1 As 165/2018 - 40).

V nyní posuzované věci (...) bylo možno přihlédnout ke všem skutečnostem, které byly relevantní v době rozhodování správních orgánů, neboť o rozkladu bylo rozhodnuto již dne 9. 11. 2017. Tyto skutečnosti samozřejmě mohou zároveň založit i trestněprávní či správněprávní odpovědnost a vedení trestního či přestupkového řízení je zajisté okolností, která zjištěným skutečnostem přidává na významu. Neudělení licence však není žádným druhem trestu. Takový postup neslouží k tomu, aby byla stěžovatelka hnána k odpovědnosti za své činy, nýbrž k tomu, aby se předešlo ohrožení či poškození zákonem chráněných zájmů. Jak tedy již správně uvedl městský soud – za podstatné je nutno považovat to, zda v době rozhodování ministra průmyslu a obchodu byly dány takové okolnosti, z nichž bylo možno dovozovat důvodné obavy ohledně vzniku rizika pro zákonem chráněné zájmy, což stěžovatelka ve své kasační stížnosti v podstatě pomíjí.

Ministr vnitra založil přezkumné stanovisko na souhrnu všech okolností, které vyjmenovalo závazné stanovisko Ministerstva vnitra. V první řadě lze zmínit, že proti Martinu Rudolfovi byla v době vydání závazného stanoviska Ministerstva vnitra vedena dvě trestní stíhání. Posuzovanými činy bylo přechovávání neohlášených výbušnin, v čemž státní zástupkyně spatřovala trestný čin nepovoleného ozbrojování, a nákup vojenských přileb, v čemž státní zástupkyně spatřovala trestný čin nepovoleného obchodu s vojenským materiálem. Obě tato trestní stíhání byla skončena ještě předtím, než ministr průmyslu a obchodu rozhodoval o rozkladu v nyní posuzované věci. V prvním z uvedených případů byla věc postoupena k řízení o přestupku, v druhém pak bylo trestní stíhání zastaveno. Podstatné ovšem je, že ani v jednom případě nebylo důvodem pro zvolený procesní postup, že by k tvrzeným skutečnostem vůbec nedošlo. O trestné činy se nejednalo, protože nebylo možno prokázat, že by Martin Rudolf jednal úmyslně. Co se týče přechovávání výbušnin bez ohlášení, k tomu došlo v důsledku změny legislativy a administrativního pochybení Martina Rudolfa – náložky trhavin, dříve patřící pod municie, byly ze zákona o zbraních vypuštěny, a staly se tak výbušninami podléhajícími regulaci podle zákona o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, což Martin Rudolf nijak nereflektoval a přechovávání výbušnin neohlásil. Ovšem skutečnost, že byly výbušniny

pokračování

přechovávány bez ohlášení, tím zpochybněna nebyla. Obdobně v případě trestního stíhání za trestný čin nepovoleného obchodu s vojenským materiálem nebylo rozhodným důvodem, že by vojenské helmy nepředstavovaly vojenský materiál, ale nebylo možno prokázat, že helmy byly úmyslně koupeny coby vojenský materiál; Martin Rudolf totiž tvrdil, že chtěl koupit helmy airsoftové, nikoliv vojenské.

Tyto skutečnosti na závažnosti nabývají v kontextu dalších zjištění. Jak uvedlo Ministerstvo vnitra v závazném stanovisku, kontrola Ředitelství pro zbraně a bezpečnostní materiál Policejního prezidia odhalila řadu nedostatků týkajících se společností MULTIAGRO a ZELENÝ SPORT. Výbušniny i zbraně kategorií A-C byly skladovány v prostorách, které neodpovídaly zákonným podmínkám, stav zabezpečení objektu byl tristní. Skladován byl bez rozlišení materiál obou společností a byly odhaleny nedostatky při vedení evidence těchto zbraní – některé nalezené nebyly vedeny v centrálním registru zbraní, jiné, které v tomto registru vedeny byly, se nepodařilo dohledat. V době kontroly byly prostory, v nichž byly zbraně a výbušniny skladovány, navíc zkolaudovány jako kravín a jiné zemědělské budovy. V době rozhodování ministra průmyslu a obchodu sice již byla povolena změna užívání staveb pro skladování zbraní a střeliva, to však nic nemění na podstatě problému, že krátce před podáním žádosti o licenci skladovaly společnosti ZELENÝ SPORT a MULTIAGRO zbraně a výbušniny při nedostatečném zabezpečení skladu. K těmto skutečnostem, které byly i podle městského soudu významné, se stěžovatelka v kasační stížnosti nevyjadřuje.

Jak uvedlo Ministerstvo vnitra, na pozemku sousedícím se sklady zbraní, který je ve vlastnictví tehdejší jednatelky společností Zdeňky Rudolfové, byl nalezen neregistrovaný protiletadlový dvojkánon PLDvK vz. 53/59, ráže 30 mm, který v průběhu kontroly někdo na pozemku společnosti MULTIAGRO protiprávně znehodnotil, přičemž společnost MULTIAGRO ani Zdeňka Rudolfová nebyly schopny určit, kdo znehodnocení provedl. Tímto znehodnocením měl být spáchán přestupek, o němž však v době vydání závazného stanoviska nebylo pravomocně rozhodnuto, neboť běželo odvolací řízení. Za okolnosti závažným způsobem zpochybňující schopnost stěžovatelky poskytnout záruky, že při jejím obchodování s vojenským materiálem nebudou ohrožovány chráněné zájmy, lze považovat již jen samotné držení této zbraně kategorie A některou z propojených společností či jejich jednatelem bez ohlášení. Rovněž lze za takové okolnosti považovat i skutečnost, že byl v areálu, kde jsou skladovány zbraně, výbušniny i munice, někdo schopen si nepozorovaně vypůjčit kotoučovou brusku patřící společnosti MULTIAGRO, zapojit ji do elektrické sítě a odříznout obě hlavně dvojkanonu (resp. podobně znepokojující je, pokud společnost MULTIAGRO vědomě protiprávně zbraň znehodnotila). Ani ohledně těchto skutečností stěžovatelka v kasační stížnosti nic neuvedla.

Ministerstvo vnitra ve svém závazném stanovisku rovněž upozornilo, že Národní protidrogová centrála při prohlídce prostor řadové garáže v městské části Ústí nad Labem – Trmice ve vlastnictví osoby obviněné v trestním řízení, které s posuzovanou věcí přímo nesouvisí, zajistila 6 samopalů vz. 61 Škorpion, na jejichž ramenních opěrkách se nacházela výrobní čísla samopalů, které byly předmětem dříve prováděného obchodu společnosti ZELENÝ SPORT, přičemž 5 z těchto samopalů bylo plně funkčních. Zároveň byla vybroušena výrobní čísla na hlavních částech zbraní. Argumentaci společnosti ZELENÝ SPORT, že byly zbraně s těmito čísly zničeny a jejich ramenní opěrky dále prodány bez podrobné evidence o kupujících, Ministerstvo vnitra neuvěřilo, neboť společnost ZELENÝ SPORT nebyla oprávněna provádět ničení zbraní. Navíc u stovek jiných zbraní, na rozdíl od těchto samopalů, jsou evidovány

žádosti stěžovatelky a společností MULTIAGRO a ZELENÝ SPORT o povolení zničení zbraní. K těmto okolnostem se stěžovatelka v kasační stížnosti rovněž nijak nevyjadřuje.

Jak správně uvedl městský soud, všechny výše uvedené skutečnosti ve vzájemném kontextu postačují k závěru, že stěžovatelka neposkytuje dostatečné záruky, že nedojde k ohrožení či porušení veřejného pořádku a ochrany a bezpečnosti obyvatel, bude-li stěžovatelce umožněn další obchod se zbraněmi (v tomto případě s 1000 kusy samopalů). Nelze totiž vyloučit jejich přechod do nelegální sféry, čímž by došlo k podpoře podmínek pro páchaní trestné činnosti (mj. i ve formě organizovaného zločinu) a pro vyzbrojování teroristických a jiných kriminálních skupin. Stěžovatelčina argumentace ohledně nesprávného posouzení rizika ze strany městského soudu spočívá především v exponování významu zastavení trestního stíhání. Pro posouzení věci však byl podstatný souhrn všech výše uvedených okolností, k nimž se stěžovatelka z větší části v kasační stížnosti ani nevyjádřila. Je tak evidentní, že závěr městského soudu, že obchodování stěžovatelky představovalo dostatečné riziko pro chráněné zájmy, aby bylo možno přistoupit k neudělení licence k uskutečnění konkrétního obchodního případu, obстоjí.

K obdobnému závěru, byť v kontextu neudělení povolení k dovozu zbraní společnosti ZELENÝ SPORT podle zákona č. 228/2005 Sb., o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů, a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, dospěl Nejvyšší správní soud též v rozsudku ze dne 16. 3. 2022, č. j. 10 As 481/2021 - 31, přičemž skutkové okolnosti jsou v obou případech podobné, o čemž svědčí i takřka totožný obsah kasačních stížností.“

[21] K námitce rozporu zjištěného skutkového stavu věci s obsahem spisu Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku dále uvedl:

„Podle stěžovatelky je rozhodnutí ministra obrany a průmyslu i napadený rozsudek v rozporu s obsahem spisu, neboť vychází z předpokladu, že stěžovatelka či společnost MULTIAGRO nebo ZELENÝ SPORT byly v době vydání rozhodnutí o rozkladu uznány vinnými spácháním přestupku či trestného činu.

Nejvyšší správní soud se předně pozastavuje nad tím, že stěžovatelka v kasační stížnosti uvedla údajnou citaci rozsudku městského soudu, která se ovšem v napadeném rozsudku vůbec nenachází; jak správně uvedl žalovaný, městský soud pouze odkazuje na závazná stanoviska dotčených orgánů, jejichž obsah je však oproti tvrzené citaci odlišný. Zdejší soud dále odkazuje na výše uvedený výklad, z něhož je patrné, že pro posouzení, zda bylo neudělení licence oprávněné, je rozhodné, zda byly dány okolnosti, na jejichž základě bylo patrné riziko ohrožení chráněných zájmů; naopak není nezbytně nutné, aby tyto okolnosti vedly k trestnímu stíhání či správnímu řízení o přestupku. Stěžovatelka ostatně v kasační stížnosti ani nepopírá, že k daným jednáním došlo a že jsou okolnosti, v nichž správní orgány spatřovaly spáchání přestupků, zjištěny správně.

Je nutno připustit, že v rozhodnutí o rozkladu je nesprávně uvedeno, že o stížnosti státní zástupkyně v trestní věci Martina Rudolfa týkající se nedovoleného ozbrojování nebylo do té doby rozhodnuto. Tato odchylka od skutečného stavu věci však v žádném případě nemohla založit nezákonnost rozhodnutí o rozkladu, neboť, jak správně uvedl městský soud a jak již výše uzavřel i Nejvyšší správní soud, vedení trestního stíhání bylo jen jednou z mnoha okolností, které obavy o ohrožení chráněných zájmů založily.“

pokračování

[22] Nejvyšší správní soud přitom neshledal důvod se od těch svých závěrů v nyní posuzované věci jakkoliv odchylovat, a to i s přihlédnutím k tomu, že obsah obou rozsudků městského soudu i kasačních stížností v obou věcech je v podstatě shodný a rovněž ostatní rozhodné skutkové i právní okolnosti obou věcí jsou obdobné.

[23] K námitce stěžovatele, že městský soud neprovedl jako důkaz rozhodnutí báňského úřadu ze dne 7. 12. 2017, sp. zn. SBS 37342/2017/OBÚ-09/1 a sp. zn. SBS 37342/2017/OBÚ-09/2, Nejvyšší správní soud připomíná, že dle ustálené judikatury soud není povinen provést veškeré navržené důkazy; zároveň však platí, že pokud důkaznímu návrhu nevyhoví, musí takový postup přesvědčivě odůvodnit (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 – 89, a ze dne 9. 11. 2006, č. j. 1 Azs 218/2004 – 89, dostupné na www.nssoud.cz). Tomuto požadavku městský soud vyhověl, když konstatoval, že navrhovaný důkaz shledal nadbytečným, jelikož v nyní posuzované věci byl dostatečně zjištěn skutkový stav pro to, aby mohl městský soud o žalobě rozhodnout i bez tohoto důkazu.

[24] Nejvyšší správní soud s tímto závěrem městského soudu souhlasí, neboť, jak již bylo konstatováno, popsané okolnosti prokázané ke dni rozhodování ministra průmyslu a obchodu poskytovaly zcela dostačující oporu pro závěr o riziku ohrožení veřejného pořádku, bezpečnosti a ochrany obyvatel v případě vyhovění žádosti stěžovatele. Navíc stěžovatel ani v kasační stížnosti netvrdil, že by z rozhodnutí báňského úřadu mělo vyplývat, že vůbec nedošlo ke skutečnostem, na jejichž základě žalovaný (resp. dotčený orgán) dovozoval, že udělení licence stěžovateli představuje riziko pro zákonem chráněné zájmy. Stěžovatel odkazoval pouze na okolnosti, které byly významné pro uložení pokuty při spodní hranici její zákonné sazby. Závěr městského soudu o nadbytečnosti stěžovatelem navrhovaných důkazů byl tak dle Nejvyššího správního soudu správný, jelikož skutkový stav věci byl zjištěn dostatečně. Ani Nejvyšší správní soud tedy uvedené důkazy, které stěžovatel přiložil ke kasační stížnosti, k důkazu neprováděl.

V. Závěr a náklady řízení

[25] Nejvyšší správní soud tedy neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[26] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, náleželo by mu tedy vůči neúspěšnému stěžovateli právo na náhradu nákladů, které v řízení důvodně vynaložil. Žalovanému však v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 18. května 2022

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu